

М.Г.ДУБИК (Київ)

X МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ «БІЛОРУСІЯ Й НІМЕЧЧИНА: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ»

7 квітня 2011 р. у Мінському державному лінгвістичному університеті відбулася ювілейна історична конференція, головною тематикою якої, як і попередніх, стала історія Другої світової війни. Проведення вже протягом десяти років такого значущого наукового заходу у непрофільному вузі стало можливим завдяки ентузіазму, організаторським здібностям та широким контактам канд. іст. наук С.С.Новикова, завідувача кафедри вітчизняної історії і світової культури, відомого дослідника німецької історіографії та історії Другої світової війни. Співорганізатором конференції виступив також Інститут історії НАН Білорусії.

Із привітальним словом до учасників конференції звернулася ректор Мінського державного лінгвістичного університету *Н.П.Баранова*, яка зазначила важливість проведення таких заходів для історичної науки, та директор Інституту історії НАН Білорусії канд. іст. наук *В.В.Данилович*. При відкритті конференції було зачитано привітання від керівників дев'яти наукових інституцій та підрозділів Німеччини, Латвії, Литви, Польщі, Білорусії, а також від завідувача відділу історії України періоду Другої світової війни Інституту історії України НАНУ д-ра іст. наук, професора *О.С.Лисенка*.

На першому пленарному засіданні – «Воєнне білорусознавство: 10 років пошуків, втрат і знахідок» (ведучий – професор Академії МВС Республіки Білорусь д-р іст. наук *А.В.Шарков*) – виступив *С.С.Новиков* з оглядом проведених за десять років конференцій та білоруських наукових досліджень періоду Другої світової війни, а також іноземні гості: *В.В.Федюнін* (Москва, Російська Федерація) з доповіддю про 44-й стрілецький корпус та його роль у боях за Мінськ улітку 1941 р.; радник директора музею «Ермітаж» д-р іст. наук проф. *Ю.З.Кантор* (Санкт-Петербург, Російська Федерація) з доповіддю про заходи зі встановлення та зміцнення окупаційного режиму в райхскомісаріаті Остланд у 1941 р., яку було побудовано на маловідомих матеріалах Латвійського державного історичного архіву та Центрального архіву ФСБ Росії; професор інституту історії Білостоцького університету д-р іст. наук проф. *Е.Миронович* (Білосток, Польща) з доповіддю про економічний аспект пацифікації білоруських сіл під час німецької окупації; ст. наук. співроб. Інституту історії України НАНУ канд. іст. наук *М.Г.Дубик* (Київ, Україна) з аналізом історіографії щодо повсякденного життя нацистських окупантів в Україні. На завершення засідання було проведено плідну дискусію, основну увагу в якій приділено напрямам нових наукових досліджень у зарубіжних країнах, зокрема в Україні.

На другому пленарному засіданні – «Білорусія в роки Великої Вітчизняної війни: деякі сторінки історії» (ведучий – завідувач кафедри Інституту історії НАН Білорусії д-р іст. наук *В.І.Кузьменко*) – доповідалося про пропагандистську діяльність російських колабораціоністських організацій на білоруській території (канд. іст. наук *Є.А.Гребень*, Мінськ), судові переслідування учасників Армії крайової на теренах Білорусії (д-р іст. наук *А.В.Шарков*, Мінськ). Новаторською стала доповідь завідувача відділу Інституту історії НАН Білорусії д-ра іст. наук, проф. *А.М.Литвина* про написи на стінах тюрем у Білорусії періоду німецької окупації, копії яких збереглися в документах НКВС БССР, з оцінкою цього типу джерела для майбутніх досліджень. Нові подробиці трагедії Хатині у світлі розсекречених

документів пролунали у доповіді *А.Г.Зельського* (Мінськ), кілька повідомлень було присвячено різним аспектам історії Мінська під час війни. *Е.Н.Докунова* (Мінськ) у своєму виступі охарактеризувала механізми виживання радянських військовополонених у нацистських таборах на окупованій території Білорусії.

На третьому пленарному засіданні – «Білорусія як об'єкт багатогалузевих наукових пошуків» (ведучий – зав. кафедри Білоруського державного аграрного технічного університету канд. іст. наук *Є.А.Гребень*) – було заслухано кілька доповідей з історії Білорусії в роки Першої світової війни та міжвоєнного періоду, окремих аспектів історії Німеччини різних періодів, ряд повідомлень було присвячено питанням міжнародних відносин у різний час.

Дискусії в підсумковій частині кожного засідання показали високий науковий рівень конференції, у ході обговорення доповідей і повідомлень було зазначено перспективи майбутніх досліджень із проблематики. 8 квітня учасники конференції мали змогу відвідати меморіальний комплекс Тростенець, присвячений жертвам цього нацистського табору. Матеріали конференції будуть незабаром опубліковані.